

til fra den første Dag af med Alvor at gjøre Modstand mod de Forer, der kunne true den ædleste, den meest høifindede Sag fra den plebejiske Lands onde Instincter. Jeg for mit Bedkommende har aldrig gjort mig nogen Illusion om, at man med et Trylleflag kunde forvandle en heel Befolkning af Frigivne til Fribaarne i dette Ords høie og ædle Betydning, og jeg har derfor været mig vel bevidst, at der forestod store Kampe, og jeg har intet Dieblit været i Tvivl om, hvilken Plads jeg derunder vilde have at indtage. Jeg vil altså ikke kunne stemme for Lovforslaget, og jeg vil kun ønske, at den høitærede Cultusminister og de, der forøvrigt have haft Deel i denne Sags foreløbige Fremme, ikke altfor snart maatte komme til at fortryde, at de, som det forekommer mig paa meget svage Præmisses, have i denne Henseende vist en for stor Gætergivenesshed. Jeg skal kun tilføie, at det er fra et almindeligt dansk Standpunkt, af Hensyn til den hele Ordning af Statsforholdene, navnlig under en demokratisk Udvikling, og ingenlunde af sneverhjørte lokale Hensyn, at jeg gjør disse Betragtninger gjældende. Jeg vil altså stemme imod Loven i dens Heelhed. Smidlertid kan jeg jo ingenlunde forfølge for mig selv, at Sagen allerede er kommen saa vidt, at der ikke er Sænsynlighed for, at dette vil blive Thingets Beslutning, og jeg har derfor tilladt mig subsidiaert at stille et lille Endringsforslag. Det hører efter min Overbevisning til en af de Kategorier, jeg i dette Dieblit tillod mig at nævne som Betingelse for saadanne Endringers Tilraadelighed, da det uden Tvivl kun er ved en Redactionsfeil, at der er kommet en Uttring ind, som efter min Overbevisning kan volde Skade. Jeg maa nemlig bringe i de Herrers Erindring, at der ganske vist har fundet meget udforlige Forhandlinger Sted om denne hele Sag, og den ærede Cultusminister har fuldkommen Ret, naar han sagde, at Alle, der paa nogen Maade deri kunne være interesserede, havde haft den fuldeste Adgang til verom at yttre sig; men alle disse Forhandlinger have ene angaaet Spørgsmaalet om Nedlæggelsen af Kolding Skole, og kun ganske leilighedsvis er derunder indflydt en enkelt Uttring fra

Skolecommissjonen i Kolding om, at man i saa Fald ikke ønskede en særlig Realskole, men derimod en Udvidelse af Borgerstolen. Jeg skal nu paa ingen Maade tilraade, alt nu at tage Beslutning om det Spørgsmaal, jeg senere i Embeds Medfør vil faae Leilighed til at udtale mig om, det Spørgsmaal nemlig, hvad der skal substitueres for Latinstolen for det Tilfælde, at den skulde blive nedlagt. Mit Endringsforslag gaaer kun ud paa, at Spørgsmaalet maa holdes aabent; thi jeg kan forsikre, at dette Spørgsmaal endnu aldeles ikke har været under ordentlig Overveielse, forsaavidt Sagen foreligger i Acterne; og dette stemmer aldeles med Forhandlingerne baade under Sagens tidligere Forberedelse og i det andet Thing. Det siges desuden i selve Lovforslaget udtrykkelig (i § 2), at visse Indtægter skulde overlades til „Skolevæsenets“ Forbedring; og videre hen, at Skolebygningen skal overlades Byen til „Skolebrug“. Dermed er Diemedet angivet, men Maaden, hvorpaa det skal søges opnaaet, fuldkommen forbeholdt nærmere Drøftelse og senere Afgjørelse. Derimod er det i høi Grad præjudicerende, naar der tilføies, at der af den almindelige Skolefond skal udredes et aarligt Bidrag af 1,500 Rd. til Udvidelse af Underviisningen „i Byens Borgerstole“. Vel siges der, at det skal skee efter en af Underviisningsministeriet foresaldet Plan; men det er aldeles vist, at medens Skolevæsen eller Skolebrug er et almindeligt Begreb, der kan realiseres paa mange forskellige Maader, er derimod Byens Borgerstole et aldeles concreet, bestemt Institut, som findes i en bestemt Bygning, i en vis Gade, og jeg kan paa ingen Maade ansee det for ønskeligt, om det allerede nu, uden foregaaende Overveielse, skulde slaaes fast, at det, der skulde træde istedetfor den nedlagte Latinstole, ikke skulde blive Andet, end at der maaskee ansattes en Lærer mere eller blev undervist i et nyt Sag i den alt bestaaende Borgerstole, saa at Forholdet altså blev dette, at Kolding beholdt, hvad den alt har, en god Borgerstole ved Siden af en god Almueskole, hvilket er Tilfældet med mange andre Byer, kun med den Forskjel, at, medens andre Byer maae tilveiebringe det Fornødne ved Egning, skulde